

mogućih načina i strategija za opstanak arhiva u svijetu upravljanja znanjem, pri čemu su im konkurencija druge institucije i tehnike. Antonio Monteduro prikazuje arhive kao instrument demokracije u današnjem europskom društvu. Milan Selan govori o ulozi civilnih udruženja u razvoju arhivskog znanja. Zdenka Semlič Rajh usredotočila se na opažanja i probleme u pitanju prijenosa i kvalitete informacija kao jednog od oruđa transparentnosti društva. Bogdan Florin Popovici daje kratku povijesnu analizu Državnog arhiva Rumunjske. Jovan P. Popović raspravlja o mjestu, utjecaju i ulozi arhivskog zakonodavstva u društvu i njegovom razvoju. Miroslav Novak pokazuje prednosti i zamke komunikacijskih kanala između arhiva i suvremenog društva. Majella Marjorie Tan Marquez ističe arhivsku preobrazbu: razdoblje transformacije. Leonor Calvão Borges govori o demokraciji, upravljanju, građanskim pravima i arhivima u Portugalu.

Tema *Razno*. Posljednji, kratki blok otvara Jean Paul Ndayisaba prikazom burundijskih arhiva u današnjem društvu nakon četiri desetljeća građanskog rata, njihove uloge i razvoja u budućnosti. Izet Šabotić i Selma Isić govore o suvremenom društvu i arhivima te hibridnom arhiviranju: prednostima, značaju i zaštiti. Alenka Šauperl prikazuje ulogu kontroliranih rječnika u informacijskim bazama podataka.

Podaci o Institutu, *on-line* publikacijama, budućem radu i dr. dostupni su na: <http://www.ias-trieste-maribor.eu>.

Živana Hedbeli

Vjesnik bibliotekara Hrvatske, 53, 3-4(2010); 54, 1-2(2011)

Dvobroj 3-4 Vjesnika bibliotekara Hrvatske iz 2010. godine donosi 11 člana, 8 izlaganja, 8 pregleda, 7 osobnih vijesti i jedan *In memoriam*. Članci, izlaganja i pregledi nastali su tijekom ili zbog pripreme 37. (izborne) skupštine Hrvatskog knjižničarskog društva održane u rujnu 2010. godine.

Prvi članak autorica Kornelije Petr Balog, Martine Dragija Ivanović i Kristine Feldvari, prikazuje individualne razgovore s dvadesetak ravnatelja knjižnica u Hrvatskoj na temu organizacije u njihovim knjižnicama, kvalitete, položaja u zajednici, iščekivanja, potrebe mjerenja uspješnosti poslovanja, načina zadovoljavanja potreba itd. Razgovori su obavljani 2008. i 2010. godine u sklopu znanstvenog projekta „Vrednovanje knjižničnih službi i usluga“. Drugi članak *Položaj knjižnice u umreženom društvu* rad je Radovana Vrane i Jasne Kovačević, a govori o ulozi knjižnice i utjecaju elektroničkih medija i interneta na načine na koje članovi društvene zajednice dolaze do informacija. Antal Balog bavi se temom *Poslovanje knjižnica u zadaći prikupljanja sredstava*, proučavajući pronalaženje alternativnih izvora financiranja, želeći time potaknuti ravnatelje i suradnike knjižnica na izazov prikupljanja dodatnih sredstava (*fundraising*). Autor objašnjava načela prikupljanja sredstava, izradu projekta, *marketing-mix*, ali i ostale aspekte poslovanja knjižnice. Idući je kratak stručni rad Ivana Kraljevića *Knjižničari u virtualnoj zajednici - raspravište Hrvatskog knjižničarskog društva*. Slijedi stručni rad Ivane Pažur i Bojana Macana, *KEKS - kratki edukacijski knjižnični seminari, primjer poučavanja korisnika knjižnice Instituta „Ruđer Bošković“ u Zagrebu*. Rad je usmjeren na važnost poučavanja korisnika putem kratkih se-

minara pokrenutih 2003. godine koje su vodili djelatnici knjižnice te potrebu razvoja ovog tipa poučavanja u budućnosti. O primjeru dobre prakse piše Renata Bošnjaković u članku *Muzejska knjižnica i zavičajna zajednica - primjer dobre prakse*, koji se odnosi na knjižnicu otvorenu uz Zavičajni muzej Našica. Autorica navodi značaj knjižnice u istraživanju i očuvanju zavičajne baštine te primjere suradnje s mjesnim stanovništvom i ustanovama. Ivana Knežević objavila je rad *Od zavičajne zbirke muzejske knjižnice do mrežnoga kataloga*, o značaju digitalizacije u otvaranju knjižnih fondova javnosti. Autorica također navodi kao primjere dobre prakse Knjižnicu Muzeja Slavonije i mrežni katalog Zavičajne zbirke Essekiana. Rad o ulozi i potrebi školskih knjižnica izradile su Zorka Renić i Tatjana Kreštan. Autorice naglašavaju važnost školskih knjižnica u cjelokupnom školskom sustavu i cjeloživotnom obrazovanju. O vrijednosti volonterstva piše Sanja Bunić u radu *Volonteri u knjižnici - okolnosti i mogućnosti*. Ovaj je rad nadahnut proglašenjem 2011. godine Europskom godinom volonterskih aktivnosti i aktivnoga građanstva, pa autorica navodi primjere volontiranja, pravni okvir i ciklus volontiranja te postignute rezultate. *Uloga i značaj pokretnih knjižnica u životu lokalne zajednice*, tema je koju su obradile Ljiljana Črnjar i Ljiljana Vugrinec. Autorice su načinile pregled od 60-ih godina 20. stoljeća do danas, iznijele modele financiranja i organizacije, značaj za pojedina područja i ulogu u smanjivanju društvene isključivosti te navele dva primjera dobre prakse. U Hrvatskoj danas djeluje deset službi pokretnih knjižnica s ukupno dvanaest bibliobusa. Posljednji članak *Anketno istraživanje „Zadovoljstvo korisnika Gradske knjižnice Zadar“*, rad je Helene Novak. Istraživanje su proveli studenti tijekom 2009. godine uspoređujući rezultate s onima iz 2001. godine. Knjižnica je ocijenjena ocjenom 4 i može se smatrati primjerom dobre prakse.

Sljedeća zanimljiva izlaganja samo navodim: Daniela Živković, *Pogled u povijest Hrvatskog knjižničarskog društva na njegovu 70. obljetnicu*, Blanka Salatić, *Knjižnica osječkog odvjetnika Hermanna Weissmanna: pravna građa*, Iva Ciceran, *Gradska knjižnica - dnevni boravak grada*, Karmen Krnčević i Antonija Miše, *Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik - važno žarište kulturnoga i društvenoga života grada*, Ana Knežević, *Knjižnica Arheološkog muzeja u Osijeku*, Ilija Pejić, *Reci mi što čitaš - susreti čitatelja narodnih knjižnica Bjelovarsko-bilogorske županije*, te prikaz okruglog stola *Kulturno dobro u knjižnicama* i panel-diskusija *Suradnja srodnih knjižnica i značaj državnih informacija za širu društvenu zajednicu*.

Slijede pregled rada 37. (izborne) skupštine Hrvatskog knjižničarskog društva, razni izvještaji o radu, kao i program rada za razdoblje 2010-2012. godine.

U dijelu *Osobne vijesti* navode se podaci o postignutim višim stručnim zvanjima, znanstvenim zvanjima doktora i magistra znanosti na polju informacijske znanosti, grana bibliotekarstvo, popis diplomiranih studenata studija bibliotekarstva zagrebačkog Filozofskog fakulteta te podaci o stručnim ispitima za knjižnično osoblje. Također se navode i četiri dobitnika *Kukuljevićeve povelje* i petero nagrađenih sedmom dodjelom nagrade *Eva Verona*.

Na kraju časopisa je *In memoriam* Stanki Bručić-Dvoršak, dugogodišnjoj voditeljici Dječjeg odjela Knjižnice Medveščak u Zagrebu.

Dvobroj 1-2 iz 2011. godine posvećen je raznim temama hrvatskog knjižničarstva te nekim radovima nastalima kao rezultat međunarodne suradnje.

Uz jedanaest članaka u ovom se broju nalazi i Zapisnik sa sjednice 37. redovne skupštine Hrvatskog knjižničarskog društva održane u rujnu 2010. godine, zatim prijevod rada Eve Kodrič-Dačić, *Statistika i vrednovanje slovenskih knjižnica* te četiri prikaza. Lucija Radoš napisala je prikaz zanimljive knjige Josipa Stipanova *Knjižnice i društvo: od potreba do mogućnosti*, u kojoj autor daje cjelokupni povijesni pregled od pojave pisma do današnjih dana. Marijana Tomić napisala je prikaz seminara *With quality in mind*, zatim slijedi pregled izdanja knjige *Ilustrirana Biblija mladih* Davora Šumečkog te *Glasa NSK* Davorke Pšenica.

Maja Krtalić, Damir Hasenay i Tatjana Aparac-Jelušić napisali su članak *Upravljanje zaštitom pisane baštine u knjižnicama - teorijske pretpostavke*, koji naglašava važnost i ulogu upravljanja zaštitom, a na koji se veže i idući članak Maje Krtalić i Damira Hasenaya, *Zaštita pisane baštine u knjižnicama - analiza stanja i moguće perspektive upravljanja zaštitom hrvatske pisane baštine*. Treći članak je stručni rad Bernardice Plašćak i Kornelije Petr Balog *Per aspera ad astra: trnovit put jedne fakultetske knjižnice prema kvaliteti*, u kojem opisuju nastojanja Knjižnice osječkog Filozofskog fakulteta na uspostavi kvalitete sa svim objektivnim ograničenjima i preprekama. Mirna Willer, Alenka Šauperl, Marija Petek i Marijana Tomić obavile su istraživanje teorijskih i praktičnih vidova upotrebe jedinstvenog (autoriziranog) stvarnog naslova anonimnih i autorskih djela u hrvatskom i slovenskom skupnom katalogu. O jednoj od rijetko spominjanih tema, *Efemerna građa i sitni tisak: opseg pojmova u Hrvatskoj i svijetu*, pišu Ana Lešković i Daniela Živković, s težnjom da naglase kako ta građa u novije vrijeme dobiva na značenju pokretanjem projekta digitalizacije u knjižnicama i drugim baštinskim ustanovama. Ivana Sarić, Antonio Magdić i Mario Essert objavili su dva stručna rada. Prvi pod nazivom *Sheme metapodataka značajne za knjižničarstvo s primjerom implementacije OpenURL standarda*, upućuje kako je bitno odabrati shemu koja će najbolje opisati mrežni izvor za određenu svrhu tj. kontekst primjene, a drugi pod nazivom *Zotero - program otvorenog koda za upravljanje bibliografskim bilješkama*, govori o programu otvorenog koda unutar Mozilla Web-preglednika. Stručni rad Radovana Vrane *Vrednovanje znanstvenog rada* je članak koji bi trebali pročitati svi koji žele pisati, objavljivati ili recenzirati znanstveni rad. Ljiljana Črnjar i u ovom je broju objavila rad o bibliobusnoj službi, ali ovaj put o četrdesetogodišnjem radu te službe u sklopu Gradske knjižnice Rijeka, što se nadovezuje na članak objavljen u prošlom broju i time čini izvrsnu poveznicu pisanja o radu bibliobusa na tom prostoru. O problemu disleksije, disgrafije i grafomotoričke disfunkcije piše Meri Butirić na primjeru radionica za djecu s posebnim potrebama u ogranku Spinut Gradske knjižnice „Marko Marulić“ u Splitu. Posljednji objavljeni članak u ovom broju je rad Marice Šapro-Ficović, *Masovna digitalizacija knjiga: utjecaj na knjižnice*, u kojem navodi cijelu problematiku digitalizacije, od motiva, preko projekata do konačne realizacije.

I ovaj je dvobroj namijenjen stručnoj knjižničarskoj javnosti, ali je ujedno i značajan doprinos promociji knjižničarstva.

Goran Komerički